

1. Zorgbeleid van Het Boompje : uitgebreide versie

Het is belangrijk dat de **zorg die we op onze school aanbieden, vertrekt vanuit onze schoolvisie** daar onze schoolvisie uitermate belangrijk en bepalend is voor onze visie op zorg in onze school. [Hierbij kan de link gelegd worden met het OK – referentiekader voor onderwijskwaliteit ; Rubriek : Kwaliteitsontwikkeling : Kwaliteitsverwachting K1 : De school ontwikkelt haar kwaliteit vanuit een gedragen visie die vertaald is in de onderwijsleerpraktijk.](#)

Hieronder vind je enkele **belangrijke uitspraken** uit onze **schoolvisie die we graag concretiseren naar/in ons zorgbeleid.**

1. Onze kinderen mogen leren op eigen tempo en niveau.

Concreet wil dit zeggen dat er :

in onze kleuterklas via het aangeboden contractwerk enorm gedifferentieerd wordt en op zoek gegaan wordt naar aangepaste opdrachten voor elk kind.

In de lagere klassen is speciaal hiervoor gekozen om te werken met methodes die sterk rekening houden met het eigen tempo en niveau van elk kind. Zij differentiëren a.d.h.v. oefeningen die aangekondigd worden met een bolletje, vierkantje en driehoekje. Dit wordt hier verder bij het luik van het zorgcontinuüm per fase zeer duidelijk gespecificeerd.

Bijpassende **kernwaarden** : groeien en goed in je vel.

2. Aansluitend bij het voorgaande is : “In onze zoektocht naar ‘zorg op maat’ brengen we ons aanbod dichterbij het ontwikkelniveau van elk uniek kind.”

Dit houdt tempo- en curriculumdifferentiatie in wat zeer nauw samenhangt met punt 1.

Toch komen er nog extra dingen aan bod :

- Tempodifferentiatie via contractwerk, hoekenwerk,...
- Gebruik van strategiekaarten.
- Geven van meer of minder begeleiding door de klasleerkracht.
- De weer- (remediëring) en meeroefeningen (uitbreiding).

- Soms kunnen kinderen bij huistaken zelf kiezen of ze willen oefenen op het aanloop-, kern- of gevorderd niveau. Kinderen leren zich hierbij zelf ook beter inschalen : op welk niveau zit ik nu en op welk niveau moet ik hiervoor verder oefenen?
- Bij technisch lezen is er ook een verschil in aanbod van teksten voor wie het wat moeilijker/makkelijker heeft met lezen.

Bijpassende **kernwaarden** : groeien en goed in je vel.

3. We willen samen met onze kinderen op hun vorderingen reflecteren en ze evalueren zodat ze eigenaar worden van hun eigen leerproces en ontwikkeling.

Concreet wil dit zeggen :

dat het contractwerk in de kleuterklas steeds beoordeeld wordt door de kleuters zelf :

- Welke taak in dit contractwerk vond ik leuk/niet leuk?
- Welke taak contractwerk ging makkelijk, was moeilijk,...

In het lager vinden er kindcontacten plaats waarbij kinderen kunnen reflecteren op hun schools functioneren a.d.h.v. vragen zoals :

- Voor welke dingen ben je tevreden van jezelf?
- Zijn er dingen waarvan je niet tevreden bent van jezelf?
- Waar zou je nog willen in/voor evolueren?
- Heb je hiervoor hulp nodig of kan je dit alleen?
- Voel je je goed in de klas? Hoe komt dit?

Op de huistaken en toetsen zijn er smileys voorzien waar ze een gezichtje moeten tekenen of ze het leuk/niet leuk vonden. We voorzien nog een smiley waar ze een gezichtje moeten tekenen of het makkelijk of moeilijk ging.

Voor de muzische vakken evalueren ze zich ook zelf.

Wanneer de leerlingen zelf hun taak verbeteren, doen ze dit met groen zodat ze duidelijk zien wat nog moeilijk voor hen is.

Kinderen bewust en kritisch naar hun scores op Scoodle Play leren kijken.

We willen 'samen' verwijst naar onze schoolwaarde 'samen'.

Bijpassende **kernwaarden** : groeien, goed in je vel en samen.

4. Een open communicatie met onze kinderen is belangrijk voor ons.

Concreet wil dit zeggen dat we in de kleuterklas veel aandacht besteden aan :

- a. het leren formuleren van ik – boodschappen

b. de gevoelsmeter leren gebruiken om zich te kunnen uiten en uitdrukken i.v.m. hun gevoelens

c. een rituelenkoffer

d. het durven spreken, het zich durven uiten, grenzen durven aangeven,...

In de lagere klassen vertaalt zich dat bijvoorbeeld in een luisterend oor bieden aan de kinderen van de klas. Zeker wanneer het om de één of andere reden niet goed/minder met hen gaat, stimuleren we ze om erover te praten zonder ze te forceren uiteraard. Wanneer kinderen hierover echt niet willen praten, hebben we hier natuurlijk respect voor.

Ook de directie probeert een open communicatie met de kinderen op te bouwen!

Op maandagochtend vindt in de meeste klassen een klas- of kringgesprek plaats over het weekend. Men probeert dan ook zoveel mogelijk kinderen hierbij aan bod te laten komen.

Bijpassende **kernwaarden** : groeien en goed in je vel.

5. We zetten in op brede zorg vanuit onze verantwoordelijkheid als team.

Concreet wil dit zeggen dat :

In de kleuterklas vertaalt de kleuterjuf dit in 'zorgen voor zoveel mogelijk leerkanen' voor alle leerlingen. Dit a.d.h.v. wiskundekoffers, krullebol (schrijfmethode) en taalkoffers. De hoeken in de kleuterklas worden verrijkt en dit met oog voor een zekere gradatie.

In de lagere klassen zijn het ook voornamelijk de klastitularissen die de zorg opnemen van de leerlingen door differentiatie. Wanneer er zich toch problemen voordoen die ze zelf niet opgelost krijgen, spreken ze de zorgleerkracht aan voor hulp. Indien nodig, wordt er een MDO gehouden met de klastitularis, de ouders, het CLB en de zoco/directie.

Er worden ook systematisch LVS – VCLB – toetsen afgenomen nl. in het begin en in het midden van het schooljaar. Dit geeft ons objectief een zicht op waar het kind op dat moment staat in een bepaald leergebied. Op diezelfde momenten worden ook de AVI – toetsen afgenomen.

Er is een zeer goeie samenwerking met het CLB. Onze ouders voelen geen barrière om zelf contact op te nemen met het CLB. Wanneer we op school met bezorgdheden zitten, winnen we advies in bij het CLB.

We werken ook zeer nauw samen met andere externen : logopedisten, het ondersteuningsnetwerk, kinesisten, revalidatiecentra,...

Leerkrachten kunnen zich ook met het oog op de brede zorg nascholen.

‘Als team’ weerspiegelt de schoolwaarde ‘samen’.

Bijpassende **kernwaarden** : groeien, goed in je vel en samen.

6. Via een geduldige aanpak blijven we samen verder zoeken.

Concreet wil dit zeggen dat we zowel in onze kleuterklas als in onze lagere klassen bij een probleem kijken hoe we dit het best aanpakken :

- Moeten we een andere aanpak overwegen als de gebruikte methodiek niet succesvol is?
- Moeten we nog meer differentiëren, kijken voor extra instructie en/of extra hulp aan de zoco vragen?
- Moeten we een stap terug zetten en op zoek naar alternatieven?
- Moeten we hulp invoeren van andere collega's, CLB,...

Bijpassende **kernwaarden** : respect en samen.

7. We begeleiden kinderen om zo veerkrachtig en zelfredzaam mogelijk in het leven te staan.

Concreet wil dit zeggen dat we onze kinderen veerkrachtig willen maken door ze te laten voelen dat we ze graag zien en dat ze door ons gedragen worden. Daar begint het mee. Onze kinderen moeten voelen dat ze mogen zijn zoals ze zijn en dat ze op ons kunnen vertrouwen.

We willen heel graag onze kinderen laten voelen dat fouten maken MAG want wie schrik heeft om fouten te maken, die verkrampd en durft niets meer te ondernemen. We kiezen er op onze school voor om een fout te zien als een kans om te leren. Op die manier willen we de veerkracht van onze kinderen versterken. Na een fout, iets dat mislukt is, een ‘val’ moet je terug opstaan en weer doorgaan. Dat is veerkracht!

Het gevoel van eigenwaarde is ook belangrijk in ‘veerkracht’ want een gevoel van eigenwaarde begint met het goed kunnen inschatten waar je talenten liggen en waar niet. Onze kinderen moeten zich ervan bewust zijn dat het ok is om niet overal even goed in te zijn. Dat kan ook niet! MAAR even belangrijk is dat ze leren dat proberen en doorzetten ook heel belangrijk zijn.

Inzien dat gevoelens ok zijn, is ook iets wat we onder de aandacht van onze kinderen moeten brengen. Onze kinderen mogen niet denken dat een ander zijn/haar gevoelens of ideeën niet belangrijk gaat vinden (of misschien zelfs gaat uitlachen).

Gevoelens of problemen opkroppen heeft een negatief effect op veerkracht. Erover praten versterkt de veerkracht. Problemen en zorgen blijven dan niet malen in hun hoofd en ze lopen niet vast op cirkelredeneringen. Er wordt perspectief geboden. Als ze over hun problemen met ons spreken, nemen we hun probleem ook serieus. We trachten niet enkel oplossingen aan te reiken

maar proberen hen ook te stimuleren om zelf over oplossingen na te denken. Dit is toch wel iets wat we aan onze kinderen willen meegeven. Als leerkracht kunnen we hierop inspelen door over onze eigen gevoelens en problemen te praten.

Humor is de beste saus! Kunnen lachen met iets dat verkeerd loopt, kunnen inzien dat een fout niet het einde van de wereld is, problemen van een andere kant bekijken n: allemaal dingen die helpen om hiermee op een goeie manier om te gaan en te kunnen verwerken. Dit staat niet haaks op het serieus nemen van de problemen. We willen onze kinderen leren dat een zware of bedrukte sfeer doorbroken kan worden waardoor zuurstof en energie vrij komt om het probleem aan te pakken.

We willen onze kinderen ook leren om goed te leren zorgen voor zichzelf Dit begint bij het bewustzijn van voldoende te slapen, gezond te eten, soms stoom af te laten (bewegen en sporten geven letterlijk zuurstof),... We stimuleren hen om uit te zoeken wat voor hen werkt.

Ook grenzen leren stellen, 'nee' durven zeggen maar ook (samen) grenzen leren verleggen, versterken de veerkracht..

Als onderwijzers hebben we de bevoorrechte positie om het goede voorbeeld te mogen (moeten) geven. Hoe wij omgaan met problemen, tegenslagen, oplossingen,... stralen we af op de kinderen. Dat het ok is om even down te zijn bij een tegenslag maar dat het er ook op aankomt je te herpakken. Ze mogen ook gerust zien hoe we hulp vragen om bijvoorbeeld ergens de weg te vinden of dat we vriendelijk en beleefd vragen dat er met onze noden rekening gehouden wordt of ...

Veerkracht is niet standaard bij evenveel mensen aanwezig en het is ook niet elke dag even sterk. Dat is ok. Maar je kan het wel leren en versterken en daar heeft iedereen baat bij.

Het tweede luik is 'zo zelfredzaam mogelijk in het leven staan'.

Dit begint met hele kleine dingen zoals het zelf aandoen van de jas, zelf de boekentas leegmaken, kunnen opruimen,...in de kleuterklas. Dit doen we a.d.h.v. waarnemingen (rups), een stappenplan, een dagplanning,... Natuurlijk wordt dit doorgetrokken naar de lagere klassen en uitgebreid : zelfstandig aan- en uitkleden bij het zwemmen en LO - lessen, zorg dragen van hun materiaal, boekentas volledig kunnen maken, zelfstandig hun huiswerk en lessen kunnen inplannen, tijdig indienen van contractwerk, zelf eigenaar worden van hun leerproces, ...

Bijpassende **kernwaarden** : groeien, respect, goed in je vel en samen.

8. Onze dorpsschool 't Boompje is een oefenplaats.

Concreet wil dit zeggen dat onze kinderen heel veel de kans tot experimenteren krijgen. Dit is een eerste zeer belangrijke fase waar heel veel aandacht naartoe gaat bij onze kleuters.

Ook in onze lagere klassen wordt de nadruk gelegd op inoefening. Dit zowel op vlak van waarden en normen. Ook dit moet aangeleerd en dus ingeoeft worden om ze in de maatschappij in het dagelijkse leven op een correcte manier te kunnen gebruiken/aanwenden.

Wanneer we naar de leergebieden kijken, vinden we het bieden van veel inoefenkansen minstens zo belangrijk als de evaluatie.

Dit leunt aan bij de schoolwaarde 'groeien' want door te oefenen voor iets, groei je!

Bijpassende **kernwaarden** : groeien, goed in je vel, samen en respect.

9. We scheppen ruimte tot welbevinden en betrokkenheid.

Concreet wil dit zeggen dat we zeker in de kleuterklas werken met thema's die aansluiten bij hun leefwereld : woordweb bij het begin van een thema, aanbieden van een duidelijke structuur wat voor velen rust brengt, het keuzebord voor 1K, 2K en 3K.

We streven zowel bij onze kleuters als bij onze lagere schoolkinderen een positief klasklimaat na waar we :

- het gedrag van onze kinderen positief trachten te benoemen.
- onze kinderen zelf initiatief laten nemen.
- ingaan op opmerkingen van onze kinderen.
- in dialoog gaan met onze kinderen.
- willen investeren in kringgesprekken, spelmomenten, het vieren van verjaardagen, een rustig werkklimaat, zelfevaluatie, ...
- trachten faalangst te voorkomen.
- kinderen willen stimuleren om problemen zelf op te lossen.
- kiezen voor kleine leefgroepen.

We hebben ook de schoolwaarde 'Zich goed in zijn vel voelen' waar we heel erg achter staan.

Bijpassende **kernwaarden** : goed in je vel en respect.

Uit onze schoolvisie groeit een zorgvisie.

Beginsituatie/vertrekpunt organisatie klassen + verantwoording opsplitsen van graadsklassen :

we vinden het als team belangrijk om in geen te grote graadsklassen te moeten werken. De ervaring leert ons dat dit voor sterke leerlingen geen enkel probleem

vormt maar wel voor de leerlingen die het moeilijk hebben. Aangezien we voor al onze leerlingen kwaliteitsvol onderwijs willen aanbieden, staan we volledig achter deze bewuste keuze.

We zouden ook kunnen kiezen om met twee leraren voor een graadsklas te staan maar dan zijn we van mening dat onze infrastructuur hier niet afdoende is op afgesteld.

Mochten we, doordat het leerlingenaantal het zou toelaten, constant in aparte klassen kunnen werken, zouden we hiervoor zeker opteren! Vandaar onze bewuste keuze om onderwijslestijden uit ons lestijdenpakket in te zetten om onze graadsklassen zoveel mogelijk op te splitsen in aparte klassen vooral voor de ontwikkelvelden : ontwikkeling van wiskundig denken en de taalontwikkeling. Er kan hiervoor veel gericht gewerkt worden en korter op de bal gespeeld worden voor bijvoorbeeld leerproblemen. Een brede differentiatie en de remediërende rol van de klasleerkracht zijn hierbij zeer belangrijk. Door de kleine groep kunnen ook individuele instructies aan bod komen wat voor sommige leerlingen echt nog nodig is. [Hierbij kan de link gelegd worden met het OK – referentiekader voor onderwijskwaliteit ; Rubriek : Ontwikkeling stimuleren ; Deelrubriek : Vormgeving onderwijsleerproces en leef- en leeromgeving ; Kwaliteitsverwachting : V3 : De leef- en leeromgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.](#)

De zorgvisie wordt dan vertaald in een zorgbeleid.

Op voornoemde manier kunnen we onze belofte nakomen om **elk kind te begeleiden volgens hun onderwijsbehoeften**. Aangezien **ieder kind uniek is met zijn talenten, uniek in zijn eigen denken en zijn**. Als school willen we **inspelen op deze verschillen**. [Hierbij kan ook de link gelegd worden met het OK – referentiekader voor onderwijskwaliteit ; Rubriek : Ontwikkeling stimuleren ; Deelrubriek : Begeleiding ; Kwaliteitsverwachting : Het schoolteam biedt elke lerende een passende begeleiding met het oog op gelijke onderwijskansen.](#)

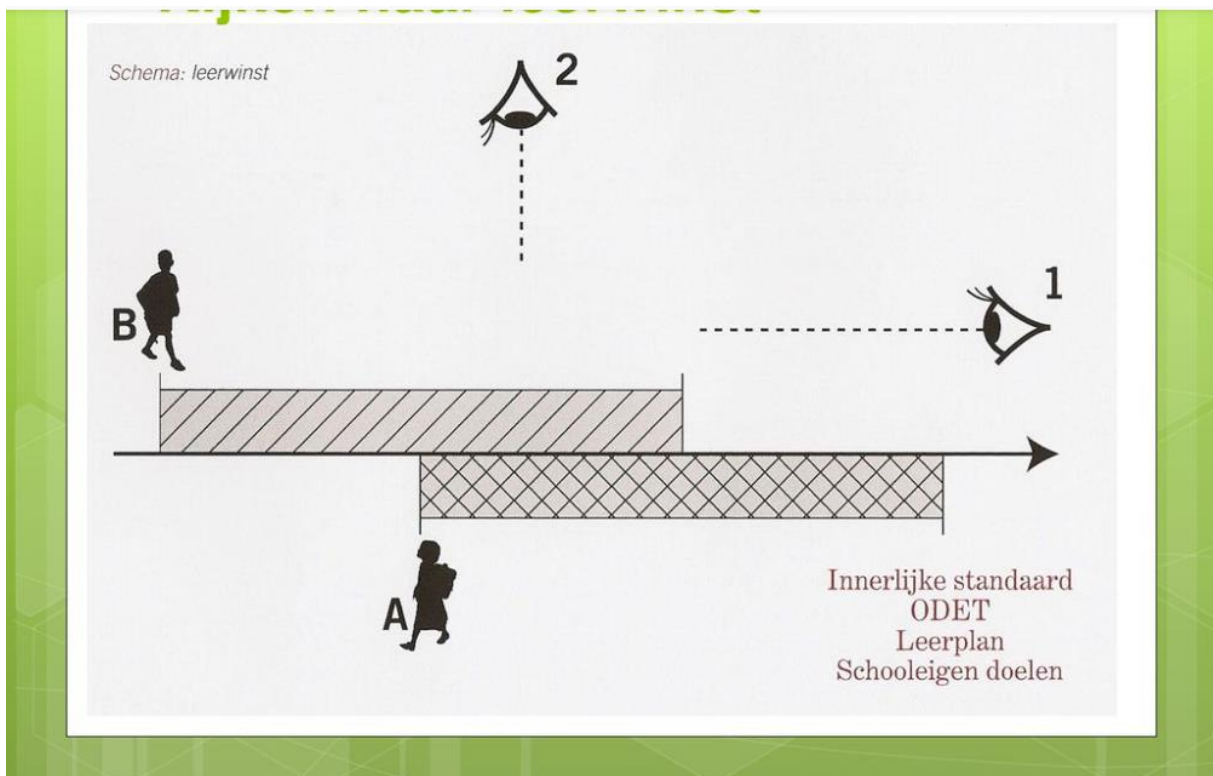
Wanneer we aannemen dat kinderen mogen verschillen, aanvaarden we ook dat zowel het leertraject als het begin- en eindpunt mogen verschillen.

Door gericht te werken bieden we als leraar optimale onderwijskansen voor een brede ontwikkeling van alle leerlingen. (= [link tussen ons zorgbeleid en ons GOK – beleid](#)). We willen rekening houden met diversiteit d.w.z. dat we de verschillen zien tussen onze leerlingen en dat we die verschillen gebruiken om groeikansen te creëren. [Hierbij kan de link gelegd worden met het OK – referentiekader voor onderwijskwaliteit ; Rubriek : Ontwikkeling stimuleren ; Deelrubriek : Vormgeving onderwijsleerproces en leef- en leeromgeving ; Kwaliteitsverwachting : V2 : Het schoolteam en de lerende gaan positief om met diversiteit.](#) Een goeie beeldvorming houdt rekening met alle factoren, meetbare en niet – meetbare, kijkend naar de totale persoon in zijn eigen context. Door breed naar onze leerlingen te kijken, willen we het accent verleggen van het observeren naar tekorten (decifit model) naar het opmerken van talenten (geloof in groei). We hanteren dit ook door de M - cirkel te gebruiken in onze zorgwerking om zorgvragen oplossingsgericht aan te pakken.

Vertrekken vanuit talenten is een fundamentele keuze voor onderwijs waarin het positieve centraal staat. Het legt de nadruk op groeikracht. Hoe ruimer we kijken, hoe meer kansen we ontdekken om ons pedagogisch en didactisch handelen aan te passen aan de onderwijsbehoeften van onze leerlingen.

We willen zoveel mogelijk tegemoet komen aan de doorlopende en persoonlijke groeijlijn van elke leerling (Zill – leerplan +) en ook hoge verwachtingen stellen aan elke leerling (voor elke leerling de lat hoog genoeg leggen, niet te hoog!) om zo het zittenblijven als maatregel te kunnen vermijden.

Breed kijken vanuit talentontwikkeling (link met onze schoolvisie : 'We willen kinderen gelukkig zien en hun talenten goed kennen.') biedt een toekomstperspectief voor ons, onze leerlingen en onze ouders!

Bovenstaand schema verduidelijkt dat we als leraar op twee manieren naar onze leerlingen kunnen kijken :

- Wie vanuit punt 1 (het rechteroog) kijkt, ziet waar een leerling staat in functie van de doelen.
- Wie vanuit punt 2 (het oog bovenaan) kijkt, ziet voor elke leerling de beginsituatie en ook de leerwinst. Van daaruit kunnen we opmerken dat sommige leerlingen een grotere evolutie doormaken hoewel ze nog niet even ver staan dan de anderen. Je ziet wanneer het leerproces trager verloopt of stagneert en voor wie verhoogde zorg nodig is. Kijken naar het proces van de leerlingen kan ons als leraar ook geruststellen : als er leerwinst is, evolueren ze in de richting van de doelen.

Het is belangrijk dat onze leraren vanuit beide oogpunten kijken naar onze leerlingen want zo kijken ze hoe onze leerlingen evolueren in de richting van de doelen maar ook naar hun individuele groei vanuit hun beginsituatie. [Hierbij kan de link gelegd worden met het OK – referentiekader voor onderwijskwaliteit ; Rubriek : Resultaten en effecten : Kwaliteitsverwachting R3 : De school streeft bij elke lerende naar zoveel mogelijk leerwinst. Ook R4 sluit hierbij aan : De school stimuleert de studievoortgang van elke lerende.](#)

Een ander zeer belangrijk onderdeel van ons zorgbeleid (**waarmee we zeker ook een link kunnen leggen met ons GOK – beleid**) is het zorgen door alle leraren en uiteraard voor alle leerlingen voor een krachtige leeromgeving. In onze schoolvisie vind je bakens terug van uniciteit en verbondenheid. Dat betekent dat ons schoolteam samen werk maakt van een stimulerend opvoedingsklimaat waarin de aandacht voor het individu en de aandacht voor de groep zichtbaar worden in de didactische organisatie en aanpak. Om tot een stimulerend opvoedingsklimaat te komen is een open en ontmoetende lerarenstijl onontbeerlijk.

‘Open’ betekent dat onze leraren zonder vooroordelen naar hun leerlingen durven te kijken en dat ze respect opbrengen voor de diversiteit binnen hun leerlingengroep. Door vanuit die openheid actief te onderzoeken wat onze leerlingen intrinsiek bezighoudt, kunnen ze ontdekken wat er nodig is om te komen tot een krachtige en inspirerende leef- en leeromgeving. Om ook effectief te zijn, moet die passend en met voldoende uitdaging inspelen op de talenten en noden van onze leerlingen.

Ontmoeten houdt in dat het leren gekenmerkt wordt door dialoog en communicatie tussen leerlingen onderling, tussen leraar en leerling en tussen de school en de haar omringende wereld.

Het is bij dit alles belangrijk dat we ons richten op de sterke kanten van onze leerlingen. Bevestigen wat wel goed gaat en wanneer het goed gaat, ondersteunt de ontwikkeling van een positief zelfbeeld. Een klasklimaat waarin ‘anders zijn’ als een meerwaarde wordt beschouwd, biedt kansen aan wie speciale aandacht vraagt. Een veilig klimaat is een omgeving waarin fouten maken gezien wordt als een kans om uit te leren. [Hierbij kan de link gelegd worden met het OK – referentiekader voor onderwijskwaliteit ; Rubriek : Ontwikkeling stimuleren ; Deelrubriek : Vormgeving onderwijsleerproces en leef- en leeromgeving ; Kwaliteitsverwachting : V3 : De leef- en leeromgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.](#)

Toch willen we ook nog inzetten op **extra zorg** omdat we merken dat sommige leerlingen echt nood hieraan hebben. Dit kan **remediërend** zijn maar we willen ook graag **preventief werken** door aan préteaching te doen.

Preteaching is het voor de les apart nemen van een groep leerlingen die het moeilijk hebben voor een bepaald onderdeel en hen alvast de instructie te geven die gaat volgen in de les. Hierdoor horen deze leerlingen de uitleg tweemaal, hetgeen een positief effect heeft op de leeropbrengsten.

Wat ook zeer effectief kan zijn is de **voorkennis activeren**. Wat we al weten, bepaalt wat we leren. Vaak wordt het opbouwen van achtergrondkennis verward met het

activeren van voorkennis. Bij het activeren van voorkennis gaan we ervan uit dat leerlingen reeds kennis hebben die bijdraagt tot het begrijpen van een tekst. Als de aanwezige voorkennis er al is, moet die ook nog geactiveerd worden. Door een tekst op voorhand te bekijken, na te denken over wat ze al weten over het onderwerp en voorspellingen te doen over wat ze gaan leren, warmen leerlingen zich als het ware op om met een tekst aan de slag te gaan. Tevens biedt dit voor de leraar een mooie kans om de leerlingen te controleren op hun begrip. Is de voorkennis onvolledig of onjuist dan kan de leraar de les daarop aanpassen.

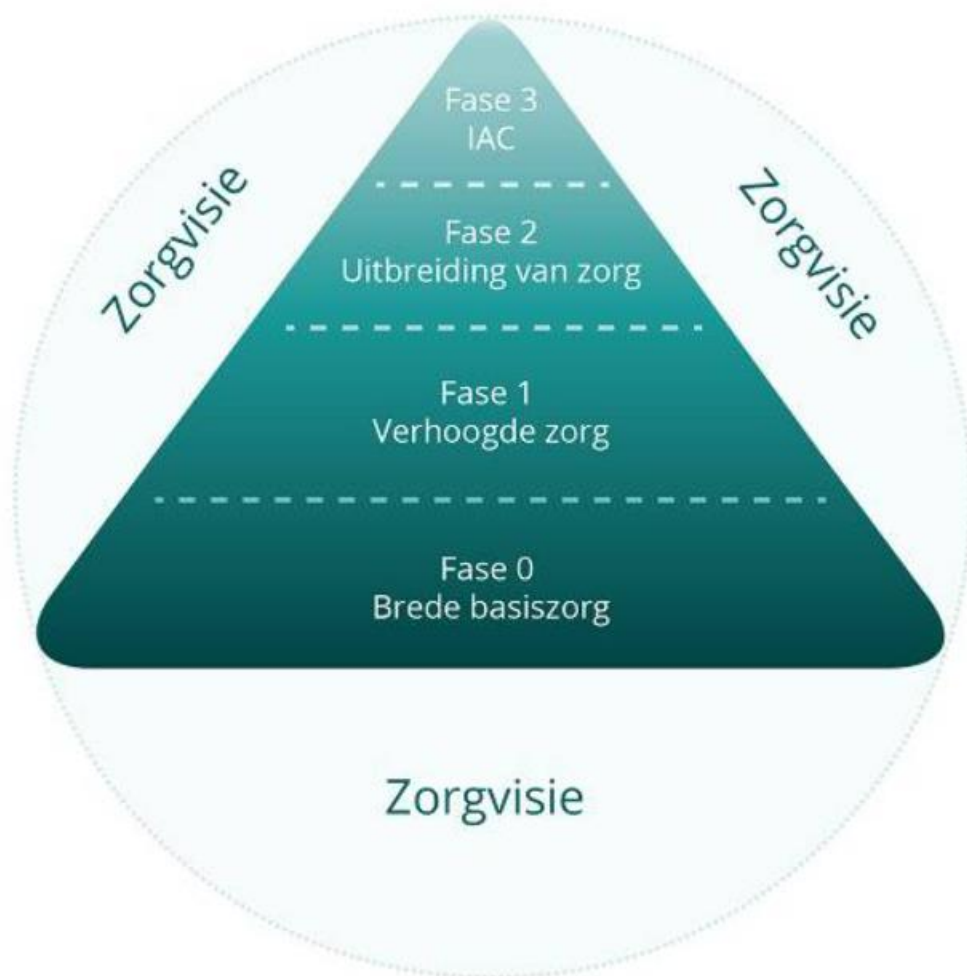
We willen bij deze de **link leggen tussen ons zorgbeleid en ons GOK – beleid** door ook daar de pijler/het thema ‘Preventie en remediëring’ aan te pakken en uit te werken.

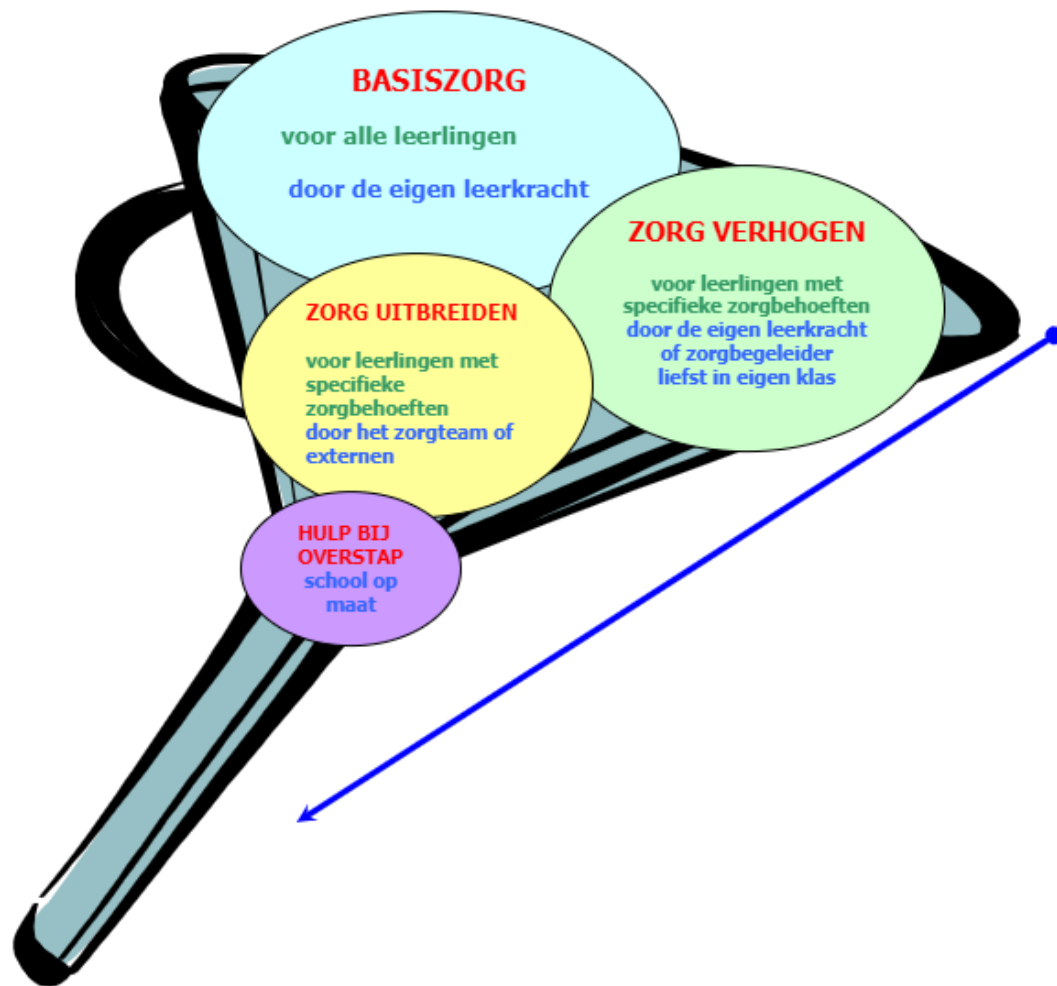
Zorgbeleid zien we als een gezamenlijke opdracht waarin ieder vanuit zijn eigen functie een waardevolle inbreng heeft.

Zorg is een opdracht van het hele team!

Het is onze taak als school om een **zorgcontinuüm** uit te bouwen.

Het zorgcontinuüm vormt één doorlopend, aansluitend geheel. De noden van de leerlingen zijn niet strikt in fasen af te bakenen. Daarom zijn in de voorstelling van het zorgcontinuüm de fasen van elkaar gescheiden met een stippellijn. We vragen ons niet af in welke fase de leerling op dit moment zit. We stellen ons de vraag hoe intensief een leerling best begeleid wordt en wie je daarbij kan helpen.

Fase 0 : brede basiszorg : zorg op klasniveau

Deze zorg kan je vergelijken met de zorg van ouders voor hun kinderen.

Zoals een ouder voor zijn kinderen zorgt, zo zorgt een leerkracht voor zijn leerlingen.

De leerkracht is de spilfiguur binnen de zorg.

Al de zorg en zorgvragen voor het zorgteam vertrekken vanuit de eigen klasleerkracht. Dit zowel op kleuterniveau als in de lagere school.

Van de leerkrachten wordt verwacht dat ze al hun kinderen grondig observeren en evalueren. Dat ze open staan voor het 'kunnen' en eventuele 'moeilijkheden' van hun kinderen. Binnen hun mogelijkheden zullen al de teamleden inspanningen doen om hun leerlingen naar best vermogen te begeleiden.

Dit houdt in dat leerkrachten in hun eigen klas zorgen voor :

- een **krachtige leeromgeving** want zorg en kansen bieden, begint bij goed onderwijs. We stimuleren zoveel mogelijk de ontwikkeling van alle kinderen, volgen hen systematisch op, werken actief aan de vermindering van risicofactoren en aan de versterking van beschermende factoren. Dit alles vormt de essentie van fase 0.
- een **basisveiligheid** waarin kinderen zich geborgen voelen zodat ze kunnen werken aan hun emotionele en sociale vaardigheden.
- een **gestructureerde en duidelijke aanpak** met klaseigen afspraken
- dat ze **preventief werken** om problemen te voorkomen vb. een tijdlijn hangen om duidelijkheid te scheppen, op voorhand leermoeilijkheden inschatten en deze op een bepaalde manier aanpakken,...
- spontane en gerichte **observaties, afname van testen** (klastoetsen en gestandaardiseerde testen zoals Toeters, LVS – VCLB,...). Zo krijgt de leerkracht zicht op de vorderingen en de werkpunten en kan hij tot gerichte stappen komen om de leerling zo ver mogelijk te brengen.
- **differentiatie** : dit betekent de leerstof aanpassen (in tijd, hoeveelheid, moeilijkheid) erover wakend dat de ontwikkelingsdoelen en eindtermen bereikt kunnen worden. Zo kan de leerling leerstof beter verwerken en kan het zijn dat hij minder/meer oefeningen maakt, meer/minder tijd krijgt, langer materiaal mag gebruiken, makkelijke/moeilijke oefeningen maakt,...
- **remediëren** : dit betekent dat de leerkracht de leerstof extra gaat inoefenen of uitleggen eventueel met behulp van materiaal, schema's of andere hulpmiddelen.
- **verrijking** : dit betekent dat ze uitbreiding voorzien voor kinderen met een voorsprong of kinderen die extra geprikkeld moeten worden.
- **aangepaste werkvormen** : leerkrachten zorgen voor groepswork, contractwork, hoekenwork,...

De leerkrachten zorgen ook voor het contact met de ouders. Dit start eind augustus met een open klasdag.

In het begin van het schooljaar is er een infoavond waarin de werking van de klas wordt uitgelegd.

Voor de kleuters zijn er oudercontacten eind januari/begin februari en eind juni.

Voor de lagere school zijn er oudercontacten voor de kerstvakantie en eind juni.

Waar nodig worden er extra overlegmomenten gepland op vraag van de ouders of de school.

Sommige kinderen worden ondersteund door externe begeleiders zoals : een logopediste, kinesiste, ... Er is contact tussen hen en de leerkrachten zodat de werking op mekaar afgestemd kan worden.

Vanaf schooljaar 2022 – 2023 gaan we in fase 0 enkele bijkomende acties introduceren :

- a. **de klasbespreking** : na de eerste afname van de LVS – VCLB – tests gaan we met de klasleerkracht en de zoco de hele klas systematisch in beeld

brenge. Hierbij bekijken we of er voor een/sommige leerling(en) een MDO moet plaatsvinden.

Dit gebeurt ook na de tweede afname van de LVS – VCLB – tests.

- b. Voorafgaand op de klasbespreking neemt elke leerkracht in de klas een **sociogram** af. Zo'n sociogram maakt sociale verbindingen en relaties in een groep zichtbaar.
- c. Op het eind van het schooljaar organiseren we **overgangsgesprekken**. Overgangsgesprekken zijn formeel gekaderde gesprekken tussen leraren, wanneer een leraar een groep leerlingen overdraagt aan een collega. De zorgcoördinator en/of leraar met een GOK- of zorgopdracht kan deelnemen aan dit overleg. Met deze gesprekken willen we de overdracht van informatie garanderen die nodig is om leerlingen en leerlingengroepen te ondersteunen en te begeleiden. Het gaat over informatie die belangrijk is om verder optimale groeikansen voor de leerling te creëren. Wat zijn de sterke/minder sterke kanten van de leerling en welke aanpak hierbij leidt tot succes? Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zijn overgangsgesprekken nog belangrijker. Om als leraar bekwaam te worden in het omgaan met specifieke onderwijsbehoeften is het aangewezen om passende maatregelen met je collega's te bespreken.

Op onze school richten we in deze fase nog geen *MDO's in, dit door de kleinschaligheid van onze school. Er wordt door de klastitularis heel snel contact genomen met onze ouders bij vragen/problemen.

- MDO : Een MDO is een formeel overleg en bestaat meestal uit de klastitularis, het zorgteam (zorgleerkracht + zoco (= directeur op onze school) + directeur) en een medewerker van het CLB. Het overleg handelt over individuele leerlingen. Indien van toepassing worden ook externe partners (bijvoorbeeld ondersteuner, logopediste, medewerkers uit revalidatiecentrum,...) die betrokken zijn bij de handelingsgerichte begeleiding van de leerling, uitgenodigd. Ook de ouders kunnen aanwezig zijn. Zo niet, wordt aansluitend met hen een gesprek gevoerd over het advies van het MDO.

De Wiskanjers :

legt elke les de focus op een beknopte set van doelen : less is more!

er is een duidelijke, graduele opbouw van de lessen binnen elke leerjaar en ook over de leerjaren heen

elke les is gestructureerd opgebouwd uit dezelfde 3 delen : aanzet, kern en reflectie

bij elke les zijn er onthoudkaders, een 'Dit kan ik! – overzicht en een 'Dit heb ik geleerd!' – overzicht

de toetsen (evaluatie) zijn makkelijker aanpasbaar door de klasleraar aangezien ze beschikbaar zijn in Word

toetsen zijn digitaal af te nemen via Scoodle Play

bloktoetsen (inclusief handige toetswijzer) + summatieve toetsen

De Taalkanjers :

start elke les met een motiverende aanzet en een duidelijk lesdoel (focus)

structuur : leerlingen ontdekken elk thema in een betekenisvolle context en werken naar een motiverende eindopdracht

de vaste structuur binnen elke les en thema zorgt voor voldoende herkenning

evaluatie : er is een uitgebreid aanbod aan toetsmateriaal zodat er kan gekozen worden naargelang de klas en de schoolvisie op evalueren

er kan een keuze gemaakt worden tussen kant – en – klare toetsen en breed evalueren via kijkwijzers

handige toetswijzers, summatieve toetsen en toetsenanalyses maken het aanbod compleet

PLUS – producten bij de Wiskanjers

Ondersteun je klas nog beter

Naast het basismateriaal en het extra zorgmateriaal, beschikt De Wiskanjers ook over heel wat handige PLUS-producten voor in de klas. Deze zijn beschikbaar voor elk leerjaar.

- **Oplossingenboeken** met een correctiesleutel van alle werkboeken.
- **Klaszorg** met stappenplannen, hulpkaarten, contextoefeningen en remediërmateriaal bij toetsen.
- **Kanjerwerkboek** als huiswerk en/of ter voorbereiding van de toets (8 taken per blok).
- **Meetboekje** als referentieboek waarin leerlingen hun eigen metingen vastleggen gedurende 6 jaar.
- **Kaartenbox** met creatieve opdrachtenkaarten op aanloop-, kern- en uitdagingsniveau.
- **Onthoudboek** met een verzameling van alle onthoudkaders uit de werkboeken.
- **Wandplaten** die functioneel gelinkt zijn aan de leerstof.
- **De Wiskanjers Twist** voor sterke rekenaars die extra uitdaging nodig hebben. [Ontdek meer](#).
- **De Wiskanjers Schoolzorg** als remediërmateriaal voor leerlingen die een stapje terug moeten zetten voor een bepaald vakonderdeel. [Ontdek meer](#).

PLUS – producten bij de Taalkanjers

Ondersteun je klas nog beter

Naast het basismateriaal en het extra zorgmateriaal, beschikt De Taalkanjers ook over heel wat handige PLUS-producten voor in de klas. Deze zijn beschikbaar voor elk leerjaar.

- **Leeskoesterboekje** waarmee leerlingen op een leuke manier bijhouden welke boeken ze lezen en deze via verschillende activiteiten zelfstandig verwerken.
- **Onthoudboek** met een verzameling van alle onthoudkaders uit de werkboeken.
- **Oplossingenboek** met een correctiesleutel van alle werkboeken.
- **Kopieermap** met alle kopieerbladen, toetsen en bijlagen in.
- **Wandplaten** die functioneel gelinkt zijn aan de leerstof.
- **De Taalkanjers Twist** voor sterke talentknobbels die extra uitdaging nodig hebben. [Ontdek meer](#).
- **De Taalkanjers Schoolzorg** als remediërmateriaal voor leerlingen die een stapje terug moeten zetten voor een bepaald vakonderdeel. [Ontdek meer](#).

Meersporenbeleid in de Wiskanjers :

Differentieer er op los

1 Brede basiszorg in leerwerkboek ■ Oefen elke les gedifferentieerd op drie niveaus: aanloop, kern en uitdaging. ■ Elke leerling kan voldoende oefenen op zijn/haar niveau en zo de leerstof automatiseren.	2 Gedifferentieerde herhalingsles ■ Het invullen van de weer -en meerpijlen bij elke les resulteert in een wekelijkse gedifferentieerde herhalingsles. ■ Weer-oefening = oefeningen om het kerndoelniveau te bereiken. ■ Meer-oefening = uitdagende oefeningen voor leerlingen die de leerstof voldoende beheersen.	3 Uitgebreid zorgaanbod ■ Leerjaargebonden klaszorgmap met stappenplannen, hulpkaarten, remediëerings- en contextoefeningen. ■ De Wiskanjers Twist daagt leerlingen met leervoorsprong uit. ■ De Wiskanjers Schoolzorgmappen ondersteunt leerlingen die extra begeleiding nodig hebben en om IAC op te stellen.
---	---	---

Meersporenbeleid in de Taalkanjers :

1 Brede basiszorg in het leerwerkboek ■ Oefen gedifferentieerd op drie niveaus: aanloop, kern en uitdaging. ■ Gedifferentieerde leesteksten voor technisch en begrijpend lezen. ■ Leerlingen leren van elkaar door gedifferentieerde werkvormen.	2 Gedifferentieerde herhalingsles ■ Het invullen van de weer -en meerpijlen bij elke les taalbeschouwing resulteert in een wekelijkse gedifferentieerde herhalingsles. ■ Weer-oefening = oefeningen om het kerndoelniveau te bereiken. ■ Meer-oefening = uitdagende oefeningen voor leerlingen die de leerstof voldoende beheersen.	3 Uitgebreid zorgaanbod ■ Uniek aanbod voor anderstalige nieuwkomers en taalarme leerlingen (remediërmateriaal, hulpkaarten, suggestiefiches, hoekenwerk, leesbundels, ...). ■ De Taalkanjers Twist voor leerlingen met leervoorsprong. ■ De Taalkanjers Schoolzorg voor leerlingen die extra begeleiding nodig hebben en om IAC op te stellen.
--	---	--

Klaszorg in de Taalkanjers :

De Taalkanjers Klaszorg

Dit zorgmateriaal geeft jou de mogelijkheid om je leerlingen te begeleiden op hun eigen niveau en toch samen in de klas aan de slag te gaan. Het is ideaal voor anderstalige nieuwkomers en taalarme leerlingen.

Welk materiaal is er allemaal beschikbaar ?

- **Hulpkaarten** op basis van onthoudkaders uit de werkboeken
- Eenvoudige stappenplannen
- **Hoekenwerk** voor spelling
- Remediërmateriaal na de toetsen voor spelling en taalbeschouwing
- **Kant-en-klare suggestiefiches** bij elke les van De Taalkanjers met haalbare suggesties op verschillende taalniveaus en extra materiaal dat je kunt inzetten om alle lessen voor elke leerling vlot te laten verlopen.
- Ideeën om de woordenschat in te zetten aan de hand van leuke tussendoortjes.
- Lees-, taalbeschouwings- en spellingpaden (oefenbundels) om extra te remediëren als de achterstand groter is dan 1 schooljaar.
- Specifiek materiaal voor **anderstalige nieuwkomers** : spellingbundels, 10 themabundels met bijhorende praatplaten met focus op basiswoordenschat en taalbeschouwing (incl. oefenreeksen op Scoodle Play), 20 leesbundels met inoefening op technisch lezen, begrijpend lezen en schrijven.

Leesaanbod in de Taalkanjers :

1

Technisch lezen

- Apart onderdeel technisch lezen van het 2de t.e.m. het 6de leerjaar.
- Er zijn specifieke lessen in elk thema en ruimte in elke herhalingsles om hier extra op te oefenen.
- Extra leesbundels ondersteunen het technisch lezen in het 2de en 3de leerjaar.

2

Begrijpend lezen

- Een gestructureerde en doordachte aanbreng van de leesstrategieën tilt begrijpend lezen naar een hoger niveau.
- Evalueer met de gedifferentieerde teksten en toetsen.
- De vijf didactische sleutels van VLOR vormen de handvatten om de methode te versterken. Meer info vind je op www.detaalkanjers.be/vlor.

3

Plezierlezen

- In elk thema komt plezierlezen aanbod met gevarieerde werkvormen.
- Kies vrij wanneer jij met je klas binnen een thema aan plezierlezen doet.
- Lezen is fun met de boeken uit de Klasbieb die gelinkt zijn aan De Taalkanjers (incl. digitale oefeningen op Scoodle Play).

Digitale ondersteuning :

Wiskanjers

Oefenplatform Scoodle Play

- Gedifferentieerde oefeningen bij elke les op drie niveaus.
- Extra driloefeningen om de leerstof te automatiseren.
- Zet toetsen en taken digitaal klaar.

Remediëringsmod ule

- Download automatisch een remediëringsbundel op maat van elke leerling.
- Ook op Scoodle: handige toetsenanalyses en remediëringsblaadjes per toetsvraag.

Taalkanjers :

Oefenplatform Scoodle Play

- Automatiseer de leerstof met gedifferentieerde oefeningen en driloefeningen.
- Zet je toetsen en taken digitaal klaar.
- Gebruik Wizenoze, een beveiligde zoekmachine waar leerlingen informatie kunnen opzoeken op hun leesniveau.

Remediëringsmod ule

- Download automatisch een remediëringsbundel op maat van elke leerling.
- Ook op Scoodle: handige toetsenanalyses en remediëringsblaadjes per toetsvraag.

Fase 1 : verhoogde zorg :

Wanneer de leerkracht een zorgvraag heeft en een leerling specifieke hulp nodig heeft, **verhogen wij de zorg**. Voor hen is een aangepaste, didactische aanpak door de leraar nodig. Ook hier wordt gedifferentieerd gewerkt qua instructie, materialen, lesopbouw, werkvormen,... Dit wordt tesamen met het zorgteam bekeken.

In deze fase zoeken we dan samen met het zorgteam naar redelijke aanpassingen. Een redelijke aanpassing neemt de barrières weg waarmee leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften te maken krijgen in een normale schoolomgeving. Zo trachten we ervoor te zorgen dat die leerlingen de lessen toch zouden kunnen volgen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Maar hoe kies je nu een passende, redelijke aanpassing? Wij kiezen er bewust voor om dit te doen via de M – cirkel! De naam M – cirkel verwijst naar ‘maatregelen’. Het is een coachingtool om zorgvragen oplossingsgericht aan te pakken en om te reflecteren.

De keuze van het gebruik van de M – cirkel is ook stevig gefundeerd in het pedagogisch project van het Katholiek Onderwijs nl. de katholieke dialogeschool waarbij onze katholieke scholen zich verzetten tegen elke vorm van exclusie of uitsluiting ([link met ons GOK – beleid](#)).

Eigenlijk gaat het om samen zoeken naar een win – winsituatie, waarbij de competenties van alle betrokkenen kunnen ontwikkelen en iedereen leerwinst ervaart. Op die manier werken we aan een leeromgeving waarin iedere lerende optimaal tot leren, leven en werken kan komen. Dat is een kwaliteitskenmerk van ons onderwijs.

De M – cirkel vraagt een proces van denken, dialogeren en handelen vanuit :

de onderwijsbehoeften van leerlingen en de ondersteuningsnoden van leraren.

Doorheen 6 stappen kan de M – cirkel helpen om dat denkproces te structureren en hierop een antwoord te vinden.

Dit zijn de 6 stappen :

Stap 1 : We vertrekken vanuit **de realiteit** : benoem wat je moeilijk vindt en waar je bij de leerling tegenaan loopt als onderwijsprofessional. Wat zie of hoor je?

Stap 1 a : Hierbij kan je je ook afvragen : 'Wat lukt wel al goed bij deze leerling/deze klas? Waar of wanneer zien of horen we dat het wel lukt?'

Stap 1 b : Soms kan het belangrijk zijn te kijken of er risico- en/of beschermende factoren zijn : 'Welke factoren zorgen ervoor dat dit kind/deze klas al dan niet tot leren kan komen of zich goed kan voelen?'

Stap 2 : Hier bepalen we **het doel** waaraan we met de leerling willen werken m.a.w. wat willen we (eerst) zien bij deze leerling/deze klasgroep? Wat willen we zien of horen bij deze leerling/deze klas?

Stap 3 : Hier gaan we na welke **onderwijsbehoeften** de leerling heeft om het vooropgestelde doel te kunnen bereiken. Er zijn 5 manieren waarop we kunnen achterhalen welke onderwijsbehoeften een leerling heeft :

- a. (leerplan) doelen analyseren
- b. met andere onderwijsprofessionals overleggen
- c. observeren en experimenteren
- d. met de leerling en de ouders praten
- e. hulpbronnen raadplegen

Stap 4 : Welke **passende maatregel(en)** kiezen we in functie van onze vooropgestelde doelen en vanuit de geformuleerde onderwijsbehoeften van deze leerling/klas?

Is het **remediëren** : leerlingen individueel helpen.

Is het **differentiëren** : leerstof en lesaanpak variëren.

Is het **compenseren** : hulpmiddelen zoals een koptelefoon toelaten.

Is het **dispenseren** : vrijstellen van onderdelen van het curriculum waar de leerling op dat moment nog niet aan toe is.

Men spreekt dan van **redicodis** – maatregelen.

Stap 5 : We bekijken **de ondersteuningsbehoefte** : 'Wie of wat heeft deze leraar nodig om de gekozen redelijke aanpassingen te kunnen realiseren?'

Stap 6 : Hierbij gaan we **het effect** van de maatregelen evalueren : ‘Hebben de uitgevoerde maatregelen effect voor deze leerling/klasgroep? Bannen, bijsturen of borgen?

Dit alles sluit ook aan bij het principe van Universal Design for Learning (UDL) : de leerstof aanbieden op een manier die toegankelijk is voor een diverse leerlingenpopulatie door te variëren in bijvoorbeeld materialen, methoden en evaluatie.

Er bestaat geen lijst van wat ‘redelijk’ is en wat niet. Die afweging maakt je school voor elke leerling apart.

Bij de **beoordeling van de redelijkheid** van de aanpassing, kan je school onder meer rekening houden met:

- De kostprijs van de aanpassing
- De impact die de aanpassing heeft op de school- en klasorganisatie
- Hoe lang en hoe vaak de leerling van de aanpassing gebruik kan maken
- De gevolgen van de aanpassing voor de levenskwaliteit van de leerling
- De gevolgen van de aanpassing voor de omgeving en andere leerlingen
- Het al dan niet ontbreken van gelijkwaardige alternatieven

Indien nodig, worden ouders gecontacteerd om hen op de hoogte te brengen over de bekommernissen of zorgvragen of richten we een MDO in.

Het is belangrijk om steeds een weldoordachte keuze te maken van welke kinderen we extra zorg bieden onder begeleiding van een zorgleerkracht en welke kinderen zorg genieten van de klastitularis.

De zorg verhogen kan op verschillende manieren :

- De zorgleerkracht begeleidt de leerling in de klas tijdens de les.
- De zorgleerkracht herhaalt bepaalde leerstof, leert materiaal of schema's gebruiken, oefent extra oefeningen in,...
- De zorgleerkracht gaat/zet stapjes terug in de leerstof.
- De zorgleerkracht loopt voor op de leerstof en oefent als iets in wat er in de klas gaat komen (preteaching). Zo kan de leerling sneller inpikken tijdens de les. Dit valt onder preventief werken.
- De zorgleerkracht kan de klas overnemen zodat de klastitularis zelf verhoogde zorg kan geven, een gesprek kan voeren met leerlingen of kan observeren in de klas.

- De zorgleerkracht kan gesprekken voeren i.v.m. het welbevinden van het kind, ruzies of conflicten, leermoeilijkheden,...
- De zorgleerkracht kan de leerkracht ondersteunen door samen te zoeken naar aanpakmogelijkheden voor bepaalde leerlingen, een oudergesprek bijwonen, observaties mee bekijken, analyseren en stappen uitwerken.

Fase 2 : uitbreiding van zorg :

als alle zorg op klasniveau (fase 0) alsook de verhoogde zorg (fase 1) onvoldoende is, zal de leerkracht sowieso een MDO (= Multi Disciplinair Overleg) aanvragen. Op dit overleg wordt het probleem naar voor gebracht en de hulpvraag van de leerkracht besproken.

Er is in deze fase ook nood aan bijkomende inzichten. In deze fase krijgt het CLB een actieve rol. Dit kan een HGD (HandelingsGericht Diagnostisch) – traject zijn, maar ook begeleiding, handelingsgericht advies of overleg met externen (draaischijffunctie). Ze onderzoeken wat de leerling, de leraren en ouders kunnen doen en wat zij nodig hebben. Hiervoor kunnen observaties door het CLB plaatsvinden en/of bepaalde tests worden afgenomen van die leerlingen. Niet om een etiket op hen te kleven maar om te weten vanwaar bepaalde moeilijkheden komen en hoe we er op een passende wijze mee kunnen omgaan. Dit alles in een gezamenlijke verantwoordelijkheid (ouders, klasleraar, zorgleraar, CLB en directie) naar de leerling toe. Extra deskundigheid voor deze leerlingen (logopedisten, kinesisten, psychologen, revalidatie) kan worden aangesproken. Nadien stelt het CLB, indien nodig, een gemotiveerd verslag op waarin het de nood aan uitbreiding van zorg motiveert. De school kan in deze fase extra ondersteuning vragen aan het ondersteuningsnetwerk of een school voor buitengewoon onderwijs inschakelen.

Dit MDO vindt plaats in aanwezigheid van de ouders, het CLB, de klastitularis, de zoco (eventueel externen) en de directie.

Het probleem wordt ontrafeld, er wordt gezocht naar mogelijke oplossingen (redelijke aanpassingen) en dit alles uitgaande van de sterktes van het kind.

Dit alles wordt in een verslag gegoten dat naar alle aanwezigen gestuurd wordt. Aan de ouders wordt gevraagd om één exemplaar te ondertekenen. Het andere mogen ze houden.

Na enkele maanden worden de afgesproken redelijke aanpassingen geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd in een nieuw MDO.

Na het MDO maakt de klastitularis in samenspraak met de zorgleraar een handelings- of zorgplan op voor de besproken leerling. Hierin komen doelgerichte, kleine en haalbare stappen op korte termijn en concrete acties die ondernomen zullen worden. Dit handelings- of zorgplan krijgt een plaats in ons leerlingvolgsysteem.

Als de fasen 0 tot en met 2 zijn doorlopen en als het volgen van het gemeenschappelijk curriculum met redelijke aanpassingen niet haalbaar blijkt, kan het CLB een verslag opstellen voor toegang tot buitengewoon onderwijs of voor een individueel aangepast curriculum in het gewoon onderwijs.

Waaruit kan de uitbreiding van de zorg bestaan :

- Aanbieden van STICORDI-maatregelen: dit zijn maatregelen voor kinderen met specifieke leerproblemen of ontwikkelingsproblematieken: zeer ernstige lees- en spellingsachterstand, zeer ernstige vorm van opnemen leerstof wiskunde, kinderen met diagnose Tourette syndroom, kinderen met dyspraxie, kinderen met NLD, enz.

Wat houden deze maatregelen in?

Ze zorgen ervoor dat we de kinderen gaan stimuleren zodat hun zelfvertrouwen groeit. Dat we gaan compenseren: we doen aanpassingen naar hoeveelheid, inhoud of tempo. Dat we leerstof extra inoefenen met andere middelen: remediëren. En dat we gaan dispensereren: we voorzien aanpassingen bv. aanpassingen in de puntentelling, manier van toetsafname, enz.

- Leerlingen mogen gebruik maken van extra hulpmiddelen zoals: schema's, structuurkaarten, tafelkaarten, enz. Deze hulpmiddelen mogen ze ook op een toets gebruiken indien afgesproken maar dit wordt dan wel vermeld op het rapport zodat de ouders geen verkeerd/vertekend beeld krijgen.
- Hulp inschakelen van externen: logopedisten, kinesisten, psychologen, ondersteuningsnetwerk, enz. In samenspraak met de ouders zullen wij steeds contact opnemen met de externen zodat we onze werking op elkaar kunnen afstemmen.
- Aanpassen van het leertraject op maat van het kind. Soms krijgt de leerling de hoeveelheid leerstof niet verwerkt, kan hij het leertempo niet aan of ontbreekt het aan inzicht en heeft hij het moeilijk om alles te verwerken en te onthouden. We gaan dan een stap terug in het leerprogramma en bieden leerstof op maat aan. De leerling wordt hierbij begeleid door de zorgleerkracht en de klastitularis. Hij zal tijdens een inoefenmoment zelfstandig in zijn eigen map werken. Het aanpassen kan inhouden dat de leerling het jaar zal overdoen of dat hij wordt voorbereid op de B-stroom. Het ZILL – leerplan laat hiervoor veel meer ruimte om dit niet te moeten doen maar het is wel mogelijk. De gemaakte afspraken worden genoteerd en getekend door de ouders en de

klassenraad. De leerlingen krijgen ook een aangepaste evaluatie en rapportering.

- Leerlingen kunnen, als ze er recht op hebben, ondersteund worden door iemand vanuit het buitengewoon onderwijs via het ondersteuningsnetwerk. Kinderen met bijzondere noden bevorderen en ondersteunen we zo in hun ontplooiingskansen. Een leerkracht uit het buitengewoon onderwijs kan de leerling en de leerkracht een paar uren per week begeleiden. De ondersteuning kan worden gegeven op het niveau van het kleuter- en van het lager onderwijs. De ondersteuning wordt aangevraagd met een officieel attest via het CLB.
- Hulp vanuit het CLB : observaties, IQ afname, concentratietest, testing: lees- of spellingsachterstand of rekenachterstand, doorverwijzing naar gespecialiseerde diensten. Gesprek met leerlingen en/of ouders bij vragen of noden.

Wiskanjers schoolzorg :

1 Opbouw mappen ■ Prikkelarme werkbladen met vaste structuur zodat leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen. ■ Leerdoelgebonden: vind gemakkelijk materiaal dat qua niveau het beste aansluit bij je leerling. ■ Elke les begint met een onthoudkader, een doe-kader en inoefen -en toepassingsopdrachten.	2 Ideaal voor Fase 2 en 3 van het zorgcontinuüm ■ Fase 2: extra remediërmateriaal bij een bepaald wiskundedomein. ■ Fase 3: selecteer uit de verschillende domeinen en stel zo gemakkelijk een individueel leertraject op maat van elk kind (IAC).	3 Uitgebreide lerarenkit ■ Oplossingen van alle mappen. ■ Doel- en concordantielijsten. ■ Bordboeken en mediafragmenten.
--	---	---

Taalkanjers schoolzorg :

1 Opbouw mappen ■ Leerlingen kunnen zelf aan de slag met de prikkelarme werkbladen met vaste structuur. ■ Leerdoelgebonden: vind gemakkelijk materiaal dat qua niveau het beste aansluit bij je leerling ■ Elke les begint met een onthoudkader, een doe-kader en inoefen -en toepassingsopdrachten.	2 Ideaal voor Fase 2 en 3 van het zorgcontinuüm ■ Fase 2: extra remediërmateriaal bij een bepaald taaldomein. ■ Fase 3: selecteer uit de verschillende domeinen en stel zo gemakkelijk een individueel taaltraject op (IAC).	3 Uitgebreide lerarenkit ■ Oplossingen van alle mappen. ■ Doel- en concordantielijsten. ■ Bordboeken en mediafragmenten.
---	---	---

Fase 3: individueel aangepast curriculum (IAC)

Heel soms zijn onze zorggrenzen bereikt en behalen we helaas niet het gewenste resultaat. De leerling functioneert niet beter, voelt zich nog steeds niet helemaal goed op school, de ontwikkeling staat stil,... In zo'n situatie dringt het zich soms op om een overstap te maken naar een andere school. Een school die beter kan inspelen op de specifieke behoeften van het kind. Dit advies mag nooit onverwacht komen. We gaan hierbij samen op weg : ouders, leerkracht, zorgteam, directie en CLB.

Het CLB stelt dan een verslag op voor toegang tot buitengewoon onderwijs of voor een IAC in gewoon onderwijs.

Een leerling met een verslag kan een IAC volgen in een school voor gewoon onderwijs of kan zich inschrijven in een school voor buitengewoon onderwijs. Dat is afhankelijk van de keuze van de ouders en de leerling en de redelijke aanpassingen die mogelijk zijn in een gewone school zodat de draagkracht van de school niet overschreden wordt.

Het CLB onderzoekt de mogelijkheden, samen met de ouders, de leerling en de school.

Als de leerling een IAC in een school voor gewoon onderwijs volgt, kan de school ondersteuning inschakelen vanuit het ondersteuningsnetwerk of vanuit een school voor buitengewoon onderwijs.